No. 2307 Zaterdag 24 Maart 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Curaçaosche Begrooting in de Tweede Kamer.

Na de Algemeene Beschouwingen op Woensdag en Donderdag 15 en 16 Februari, werd Dinsdag 21 Febr. de behandeling der Curaçaosche Begrooting hervat.

De Res. bode schrijft hieromtrent het volgende:

„De politiequaestie heeft de behandeling der artikelen van de Curaçaosche begrooting ditmaal ongewoon lang en belangwekkend gemaakt.

Zeer vele leden hadden bij de algemeene beschouwingen hun ontstemming geuit over het feit, dat de Minister zijn toezegging van verleden jaar, om niet tot invoering der militaire politie over te gaan voordat nader overleg zou zijn gepleegd met de Koloniale Staten, niet naar behooren is nagekomen. En de tegemoetkomendheid van Minister Koningsberger had zich bepaald tot de bereidverklaring om het overleg weder op te vatten. Welke bereidverklaring wel wat te algemeen was in verband met de concrete bezwaren, welke met name tegen de wettigheid van het Koninklijk Besluit in zake de instelling der militaire politie waren aangevoerd."

De verklaring van den Minister luidde als volgt:

„Ten slotte de reorganisatie der politie. Het is niet mijn bedoeling om eenigen begrootingspost terug te nemen of ook maar te verminderen; ik wensch het wetsvoorstel,te handhaven zooals het hier ligt, maar ik wil daaraan de toezegging verbinden, dat ik zal doen heropenen het overleg met den Kolonialen Raad, dat door mij de eerste stap zal worden gedaan en dat ik in verband met al hetgeen ik straks heb gezegd het den Kolonialen Raad zoo gemakkelijk mogelijk zal maken om zich met de uitoefening der politiediensten door het garnizoen te verzoenen. Van mijn kant zal ik alles doen wat ik kan om den gang van zaken in Curaçao zoo goed mogelijk te bevorderen en een toestand te bereiken die zoowel door deze vergadering als door mij van ganscher harte wordt gewenscht."

Hiermede was men blijkbaar niet ten eenen male tevreden.

Daarom was er na Donderdag, toen de algemeene beschouwingen werden gesloten, een *amendement-Joekes* verschenen om het onder artikel 24 der Curaçaosche begrooting uitgetrokken bedrag van *f* 86.625, zijnde het in 1928 door Curaçao te vergoeden gedeelte der kosten van de landmacht, te schrappen en daarvoor in de plaats te stellen den door den Kolonialen Raad aangenomen post van *f* 8500 voor bovenkleeding en schoeisel voor de politie.

Dit amendement had ten doel, overeenkomstig het Kamervotum van 11 Mei 1927, nader overleg te doen plaats hebben met den Kolonialen Raad omtrent de reorganisatie van de politie op Curaçao, alvorens omtrent de uitvoering dier reorganisatie een definitieve beslissing zou worden genomen.

De onderteekenaars van het amendement waren van oordeel, dat zoolang overleg dient vooraf te gaan aan de beschikbaarstelling van de voor de reorganisatie vereischte middelen. Eerst daarna toch, betoogde de heer Joekes, zou eerst de Staten Generaal zich een gegrond oordeel kunnen vormen over de vraag, of bij de reorganisatie met de wenschen van het vertegenwoordigend lichaam op Curaçao in voldoende mate is rekening gehouden en of de ten behoeve dier reorganisatie getroffen regelingen in overeenstemming zouden zijn met de wet, in het bijzonder met artikel 153 van het Regeeringsreglement van Curaçao.

Daar viel voor te zeggen. En het lijkt ons zeer waarschijnlijk, dat het amendement een meerderheid zou hebben behaald, indien de Minister geen verdere toezeggingen had gedaan.

Nu echter kwam het niet tot een zoodanig conflict. De aanneming van het amendement werd overbodig, doordat Z.Exc. zich zoo mak toonde als een lammetje.

Eerst bezwoer hij al de ernstige grief van den heer Beumer, dat met den begrootingspost gelden werden aangevraagd voor een op onwettige wijze tot stand gekomen organisatie, door de stellige belofte, dat het Koninklijk Besluit zal worden gewijzigd om het te ontdoen van de wettelijke gebreken.

En wat het amendement betreft, beloofde de Minister, dat hij den Gouverneur de stellige opdracht zal geven om het overleg met den Kolonialen Raad te heropenen en om de grootst mogelijke tegemoetkomendheid te betrachten ten aanzien van de wenschen van den Raad.

Nu ging het er maar om of men den Minister het vertrouwen zou geven, dat hij na deze toezegging vroeg.

De heer JOEKES was daartoe niet bereid. Hij vertrouwde den Minister, die zijn toezegging van verleden jaar niet goed nakwam, niet zoo meer, dat hij het zou willen stellen zonder een concrete uitspraak van de Kamer, die bovendien zou kunnen dienen om den Gouverneur duidelijk te maken dat het de Kamer ernst is met den wensch naar tegemoetkomend overleg.

De heer JOEKES had, volgens Handelingen p. 1392, drie bezwaren.

In de eerste plaats, dat het vorige jaar de Kamer op 11 Mei beslist heeft, op voorstel van de Regeering, dat er zou komen een militaire politie, maar niet dan nadat over de inrichting daarvan, over de uitwerking van dat begrip, overleg zou zijn gepleegd met den Kolonialen Raad.

Het is nu gebleken — aan welke zijde de schuld nu ook moge liggen — dat van dat overleg niets is terecht gekomen.

Het tweede bezwaar is door den heer Beumer behandeld en betreft de onwettigheid van het Koninklijk Besluit van Nov. 1927. De Minister heeft toegezegd een wijziging van het K. B. met de bedoeling het in overeenstemming te brengen met de wet. Doch welke waarborg heeft de Kamer, dat dit zal geschieden, daar nog pas de Minister de onwettigheid ontkend heeft.

Het derde bezwaar is gegrond op art. 99 van het Regeeringsreglement voor Curaçao, volgens hetwelk de kosten van land- en zeemacht gedragen worden door het Rijk. Wil de Minister nu een regeling treffen waarbij een deel van de militaire politie door Curaçao zelf wordt gedragen, dan zal hij eerst een wijziging van het R. R. moeten bewerkstelligen.

De heer BIJLEVELD (a.-r.) merkt op, dat de minister heeft toegezegd het overleg met den Kolonialen Raad te willen heropenen, hetgeen spreker met vertrouwen tegemoet ziet. In deze omstandigheden acht hij geen aanleiding, aanwezig, voor het amendement-Joekes te stemmen.

De MINISTER herhaalt, dat hij zal streven naar een oplossing, waaronder bezwaren van de kamer volledig zullen worden ondervangen. Hij meent, dat de kamer hem deze oplossing moet toevertrouwen.

Wat het amendement betreft, dit heeft ten doel, nader overleg te doen plaats hebben met den Kolonialen Raad. Ook zonder dit amendement is spreker tot dit nader overleg ten volle bereid. Aan het voorbehoud op 11 Mei door de Kamer gemaakt, heeft hij z. i. ten volle voldaan. Men heeft gesproken van een schijnbeweging, maar niemand heeft het recht, dat te zeggen, en het is volkomen met de waarheid in strijd.

Er bestaat bij spreker niet de minste gevoeligheid over den loop, dien de zaken hebben genomen; alle rancune is hem volkomen vreemd. Hij stelt zich voor, het overleg te heropenen op een wijze, waarbij grootere tegemoetkomendheid wordt betracht, zoo noodig nog op andere punten dan hier naar voren zijn gebracht. Waar spreker meent te mogen vaststellen, dat hij den vorigen keer erin geslaagd is, zich van alle schuld vrij te pleiten, meent hij aan de Kamer te moeten verzoeken, vertrouwen in hem te stellen. Het amendement acht hij dan ook onnoodig en ongewenscht.

„Natuurlijk" zoo zeide de Minister, „mag het hoofdbeginsel van de zaak niet in het gedrang komen, maar aangaande de bijomstandigheden, ben ik bereid om de meest tegemoet komende houding aan te nemen."

De woorden van den Minister waren echter niet in staat den heer Joekes te overtuigen, omdat zij niet voor den eersten keer stonden voor dezen Minister en tegenover deze aangelegenheid.

De geschiedenis die wij in den laatsten tijd beleefd hebben weegt zwaarder dan de woorden van den Minister, zeide hij.

Daarom handhaaft hij zijn amendement.

De meerderheid dacht er evenwel anders over. Zij bleek het eens met den heer van Vuuren, die aanvankelijk voornemens was geweest voor het amendement te stemmen, maar de thans door den Minister afgelegde verklaring zoo absoluut vond, dat hij niet kon aannemen, dat de Minister er geen gevolg aan zal geven en die daarom meende dat het niet aanging nu nog te zeggen, dat men den Minister niet vertrouwde.

Het amendement werd verworpen met 50 tegen 26 stemmen.

Waarbij voorstemden de S. D. A. P., de V. D. en 3 Katholieken, de heeren Buiten, Möller en Veraart, en de heer Arts.

Nog op een ander punt werd de Minister gedwongen tot een zeer absolute verklaring.

Op den eisch van den heer van Vuuren, dat de begrooting van 1929 een stap zal doen in de richting der financieele gelijkstelling, had de Minister in tweede termijn der Algemeene Beschouwingen wel de ietwat meer positieve toezegging gedaan, dat hij den Gouverneur zou aanbevelen met de wenschen van den heer van Vuuren rekening te houden. Maar — men moet met Minister Koningsberger, die graag een slag om den arm houdt, heel secuur te werk gaan — terecht wilde de heer van Vuuren het nog wel wat meer absoluut hebben gezegd. En daarom vroeg hij een bevestigend antwoord op de vraag, of de toezegging des Ministers nu ook beteekende, dat Z.Exc. den Gouverneur de bepaalde opdracht zou geven om op de begrooting van 1929 gelden uit te trekken voor de doorvoering der financieele gelijkstelling en dat de Minister zich bij een afwijzing van dien post door den Kolonialen Raad niet zal neerleggen.

Zou het antwoord op deze preciese vraag niet bevestigend luiden, dan zou de geheele katholieke fractie tegen de begrooting stemmen.

En aan dit dreigement werd zeer groote kracht bijgezet door de aanwezigheid van nagenoeg de voltallige Katholieke fractie.

Het behoefde evenwel niet te worden uitgevoerd.

Het antwoord des Ministers luidde — het had anders wel moeite gekost om het zoover te krijgen! — zonder voorbehoud bevestigend.

Letterlijk zeide de Minister als volgt:

„Het was mijn voornemen, in verband met de toezegging, die ik de vorige week heb gedaan, de aandacht van den Gouverneur te vestigen op de hier uitgesproken wenschen en op de door mij in verband daarmede gedane toezegging, en dat zal ik ook uitvoeren. Mocht de Koloniale Raad in dit opzicht bezwaar hebben (maar dit acht ik niet waarschijnlijk, aangenomen dat de algemeene begeerte tot doorvoering van de gelijkbekostiging werkelijk op Curaçao bestaat) dan zal ik niet mij daarbij neerleggen, maar wel zeer zeker blijven bevorderen, dat, overeenkomstig mijn pertinente toezegging, een nadere schrede wordt gedaan in de door de wet voorgeschreven gelijkstelling van het bijzonder en openbaar onderwijs. Ik kan dus den heer van Vuuren op zijn opmerkingen niet anders dan bevestigend antwoorden."

De heer van Boetzelaer vestigt nog de aandacht op de zoutpannen van St. Martin. Blijkens de raming wordt de opbrengst van het uitvoerrecht daarvan op f. 1500 geschat. Nog vrij aanzienlijk. In bepaalde kringen, daarbij geinteresseerd, heerscht echter een vrij sterke ongerustheid, omdat er geen voldoende gegevens zijn omtrent die opbrengst, en zelfs bestaan er vermoedens, dat het daarmede niet geheel in den haak is. Daarom vraagt spr. de rapporten van den Gouverneur daaromtrent voor de leden van de Kamer toegankelijk te maken of als deze niet bestaan, den Gouverneur te verzoeken zich op de hoogte te stellen van dit bedrijf. De Minister heeft geen bezwaar.

Het ontwerp van wet werd daarna op verzoek van den heer IJzerman in stemming gebracht, en aangenomen met 59 tegen 18 stemmen. Tegen stemden de socialisten.

DE HEER EN MEVR.
Jan Mensing-
van Beelen
hebben het genoegen kennis te geven van de geboorte van hun zoon
Ronald.
Cur. 18 Maart 1928.

Belastingpolitiek.

In het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad, op de Ontwerp-Verordening tot wijziging en aanvulling van de Inkomstenbelastingverordening 1906, lezen wij de volgende:

Algemeene beschouwingen.

Het feit, dat er in dezen tijd en onder de tegenwoordige omstandigheden ontwerpen tot belastinghervziening den Raad bereiken, is oorzaak, dat de besprekingen op een breedere basis moeten plaats hebben en de afdeelingen tevens verschillende daarmede samenhangende onderwerpen binnen haren gezichtskring moeten betrekken. De navolgende beschouwingen houden dan ook gedeeltelijk verband met de overige belastingvoorstellen.

In een periode van toenemende volkswelvaart en groeiende belanstelling voor de openbare zaak ziet de Koloniale Raad meermalen zijn uitspraken ter zijde gelegd of wordt hij zelfs in ander aangelegenheden van wetgevenden aard niet gekend. Beslissingen met verstrekkende gevolgen en welke belangrijke uitgaven met zich medebrengen, worden genomen, zonder dat daarbij met 's Raads zienswijze rekening is gehouden, of de Raad zelfs is geraadpleegd. Onder zulke omstandigheden — zoo werd van verschillende zijden betoogd — is het eigenaardig dat de Raad tegenover de bevolking de verantwoordelijkheid zou dragen, waar het gaat over het opleggen en verzwaren van lasten. Een taak — en verantwoordelijkheidsverdeeling in dier voege, dat een organ belastingen helpt scheppen en andere de eindbeslissing hebben over het gebruik der opgebrachte sommen, is moeilijk te verdedigen. Het schept scheeve verhoudingen en berust niet op goede beginselen.

Wanneer er over belastingen gesproken wordt, rijst als van zelf de vraag wat men er voor terugkrijgt. Als men let op de wijze van functioneering van sommige takken van dienst; op het weinige, wat er op het gebied van sociale en cultureele voorzieningen aangetroffen wordt; op het gemis van openbare middelen van vervoer (wat voor de ingezetenen onevenredig hooge uitgaven beteekent); op het verstoken zijn van medezeggingschap over den gang van 's Lands zaken alsmede van het recht van controle over de openbare geldmiddelen; op het ontbreken van iedere invloed op de samenstelling en de wijze van uitoefening van het bestuur alsmede van parlementaire verantwoordelijkheid; als men op deze en verschillende andere soortgelijke omstandigheden let, is het moeilijk in zake belastingen met het buitenland een vergelijking te maken.

Gegevens om de noodzakelijkheid van de verhoogingen te beoordeelen, verschaffen de verschillende toe-

lichtingen niet. Op welk bedrag de meerdere opbrengst geraamd wordt, wordt niet medegedeeld. En de zinsnede: „Aangezien er nog veel is, dat door het Bestuur moet worden gedaan en waarmede aanzienlijke bedragen zullen zijn gemoeid," laat in het duister welke de bedoelingen van het Bestuur zijn en hoeveel er noodig is. En jaar op jaar vloeien de middelen ruimer en is er als regel een meerdere opbrengst, waarover, zooals reeds vroeger is geklaagd, het Bestuur meermalen vrij beschikt. Doch zelfs als door het Bestuur de noodzakelijkheid van belastingverhooging aangetoond is, zoo werd er betoogd, is de inkomstenbelasting niet de eerste waaraan moet worden gedacht. Voor andere landen gelden wellicht andere overwegingen, doch hier moet men zich door andere motieven laten leiden. Vrij algemeen werd er gemeend, dat de invoerrechten het eerst in aanmerking komen. Geen verhooging over de geheele linie, maar voor bepaalde artikelen of rubrieken, waardoor de economische druk op de verschillende groepen ingezetenen niet onevenredig verzwaard wordt. Dan dragen alle klassen der bevolking daartoe bij en ook degenen, die voldoende verdienen, doch die niet op maandloon of in vasten dienst zijn en niet in de directe belastingen, met name in de inkomstenbelasting kunnen worden aangeslagen. Een inkomstenbelasting, bedoeld als een belasting naar draagkracht, treft niet alle sociale lagen. En het standpunt, dat de invoerrechten de voorkeur verdienen, is door het tegenwoordig Bestuur zelf kort geleden ingenomen, n. l. in de memorie van antwoord op het ontwerp tot wijziging van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (gedrukte stukken 1923-1924-12 No. 2), waar gezegd wordt: „Ondergeteekende onderschrijft de meening van Uwen Raad, dat een gedeelte van het tot stijving van de Kas benoodigde bedrag uit „invoerrechten" zou moeten worden gevonden, daar de invordering van dit middel den minsten omslag veroorzaakt en breede lagen van de bevolking, die het meest voordeel hebben genoten van de verbeterde economische omstandigheden, mede te doen bijdragen in de algemeene lasten." Redenen om tot een andere zienswijze over te gaan, zijn dezerzijds niet bekend. In dezen gedachtengang zouden thans slechts technische herzieningen of vereenvoudigingen in de Inkomstenbelastingverordening mogen worden aangebracht.

Eenige leden waren van gevoelen, dat een belasting op openbare vermakelijkheden ook aanbeveling verdient, voor zoover zulks noodig blijkt, nadat door het Bestuur een volledige uiteenzetting van den stand der zaken zal zijn gegeven. Terstond wilden zij hieraan toevoegen, dat zij geen omslachtige, met hooge perceptiekosten gepaard gaande regeling wenschen, zooals door het tegenwoordige Bestuur enkele jaren geleden voorgesteld, doch een regeling, die wellicht iets minder opbrengt, maar praktisch voldoet en niet veel formaliteiten met zich sleept. Onder gelijk voorbehoud ware ook aan te bevelen een belasting (of vergunningsrecht) op restaurants en het uitreiken met een speciale zegelbelasting van jaarlijks te vernieuwen rijbewijzen aan chauffeurs, voorzoover zij niet in de inkomstenbelasting zijn aangeslagen; zelfs werd over een kleine verhooging der grondbelasting voor gebouwde eigendommen in het stadsdistrict door een paar leden gedacht, ofschoon er ten opzichte van dit laatste opgemerkt werd, dat die dan wel op de huurders zou worden afgeschoven.

In dit verband gaven verschillende leden te kennen, dat zij tot hun leedwezen geen vertrouwen konden stellen in het financieele beleid van het tegenwoordige Bestuur en dat zij ook niet de overtuiging hebben, dat de gelden, die het Bestuur thans aanvraagt, zullen worden aangewend op de wijze, welke zij het meest in 's Lands belang achten en wel omdat er reeds veel geld is uitgegeven zonder eenig resultaat of zonder resultaat, dat aan de opgewekte verwachtingen beantwoordt of aan de hoegrootheid der bedragen evenredig is. Bij anders gevoerd beheer zou er beduidend meer geld aanwezig zijn of was er ten minste meer bereikt. Terwijl Nederland thans met vreugde verlaging van de inkomstenbelasting begroet en ook in andere landen verlichting van den belastingdruk aan de orde is, is Curaçao bezig aan belastingverhooging. Dit alles houdt gedeeltelijk met het financieele beleid verband.

Het voteeren van meer belastingen zou, vreesde men, het Bestuur ook in de gelegenheid stellen nog meer dan thans het geval is, buiten den Raad om uitgaven te doen.

Door de leden hier aan het woord werd ook critiek uitgeoefend op de wijze, waarop volgens de comptabiliteitswet het toezicht op de openbare geldmiddelen geschiedt. En het werd noodzakelijk geacht spoedig hierin verandering te brengen. Het toezicht door de Algemeene Rekenkamer treft, naar het schijnt, geen doel, daar het tegenover allerlei klachten, als in de laatste jaren over het gebruik van de Curaçaosche financiën geuit, blijkbaar niets kan uitrichten.

Een lid verklaarde, voor zoover hij niet tot andere gedachten mocht komen, niet bereid te zijn mede te werken aan belastingverhooging, zoolang de controle op de geldmiddelen niet was verbeterd.

Vrij algemeen verklaarden de afdeelingen zich voor de afschaffing van de commissies van aanslag. Meermalen is zulk een commissie maar een wassen neus. De benoeming van verschillende jeugdige personen in een dergelijke commissie eenigen tijd geleden werd door enkele leden afgekeurd. Andere leden konden zich niet met dit laatste vereenigen, aanvoerende, dat de leeftijd op zichzelf in deze niets zegt.

Zou een lid de eigen aangifte liever facultatief gesteld willen zien en dan met andere gevolgen, enkele andere leden zouden zich met de verplichte aangifte kunnen vereenigen, doch niet met al de daarmee samenhangende bepalingen. Gevangenisstraf of zelfs geldboete in een strafvonnis uitgesproken, achtten deze leden niet aan te bevelen. Verhooging van den aanslag met zegge 25% of 50% (in den geest van het voorgestelde art. 22a) door den Raad van beroep moest h. i. de sanctie zijn bij opzettelijk onjuiste of onvolledige verklaringen of inlichtingen en het opzettelijk overleggen van valsche bescheiden. Verhooging van den aanslag zooals het ontwerp wil, om aangeslagenen van ongegronde bezwaren af te houden is op zichzelf niet juist, als de aangeslagene werkelijk meent te hoog te zijn aangeslagen en kan bovendien tot dubbele sanctie aanleiding geven. Aangezien naar het schijnt niet alle handelshuizen en kooplieden elk jaar geregeld een inventaris of balans opmaken, is het meermalen ook bezwaarlijk de juiste jaarlijksche winst op te geven.

Andere leden verklaarden zich intusschen tegen de verplichte eigen aangifte, hetgeen zij voor velen uit den handelsstand als ondoenlijk beschouwen wegens de inrichting der boekhouding. Tegen dit laatste werd echter opgemerkt, dat het oude systeem als moeilijk te verdedigen voorkomt en het uit de tegenwoordige inrichting der boekhouding geputte bezwaar geen beletsel mag zijn om hier verbetering te brengen.

Buitendien werd er op gewezen, dat het doen der aanslagen voor den fiscus zoo langzamerhand ondoenlijk wordt.

Openlegging van boeken anders dan aan de Rechterlijke Macht vond vrij algemeene bestrijding.

Wat de samenstelling van den Raad van beroep aangaat, werd eenerzijds onder erkenning evenwel van de noodzakelijkheid van het juridisch element in den Raad van beroep, het niet raadzaam geacht alle elkaar opvolgende voorzitters van het Hof van Justitie tevens voorzitters van den Raad van beroep te maken, aangezien er naast wetskennis, ook andere kennis noodig is. Anderzijds werd opheffing van den Raad van beroep als zoodanig bepleit en opdracht van diens werkzaamheden aan het Hof van Justitie, dat ten deze door een beëedigd accountant moest worden bijgestaan. De vraag werd ook gesteld of het voorgestelde art. 20 den voorzitter van het Hof noodzaakt in den Raad van beroep zitting te nemen, daar het hier geen rechtspraak betreft.

Werd, zooals reeds boven uiteengezet, verhooging van de inkomstenbelasting niet algemeen het geeigende middel geacht, ten aanzien van de voorgestelde wijziging van de belasting van de uitkeering, in belasting van de winst voor zooveel binnenlandsche vennootschappen aangaat is het der afdeelingen gebleken, dat in 1914 in Nederland een dergelijke regeling als het Bestuur thans voorstelt in de Inkomstenbelasting is opgenomen, doch reeds in 1918 overgegaan is tot het stelsel van belasting van dividenden en tantièmes. Mogelijk is den afdeelingen een of andere bijzonderheid van de Nederlandsche belastingwetgeving ontgaan, doch, behoudens die mogelijkheid, bestaat er ook in het Moederland verschil tusschen binnen- en buitenlandsche vennootschappen.

Dankbetuiging.

Ondergeteekende betuigt langs dezen weg zijn oprechten dank aan den eminenten dokter Quadecker en den grooten chirurg Dr. Boogaart, die na God hem de gezondheid hebben weergegeven. Evenens aan de Eerw. Zusters van het Hospitaal St. Elizabeth en in 't bijzonder aan de Eerw. Zuster Martinia voor haar liefderijke behandeling en ten slotte aan alle personen die hem hun atentie betoond hebben gedurende zijn ziekte.

Curaçao 22 Maart 1926.

JAN VAN ECKS.

1—3

Bijblad voor de Amigoe di Curaçao

Curaçao en het Extra-parlementair Kabinet.

Naar aanleiding van het in de Tweede Kamer behandelde, schrijft de *Res.-bode.*

Uit ons Kameroverzicht is bereids gebleken, dat de Minister van Koloniën toch bakzeil heeft gehaald in zake Curaçao.

Op beide punten, die zooveel omstreden werden, het Bijzonder Onderwijs en de Politie, heeft hij het onderspit gedolven.

En niet op elegante wijze.

Met stukjes en beetjes nam hij terug en gaf hij toe, maar zijn tegenstanders — met name Dh. v. Vuuren namens de Katholieke Partij — lieten niet af vóór hij klaren wijn geschonken en ondubbelzinnige toezeggingen gedaan had.

Zoo zal nu in zake de Politie opnieuw met den Kolonialen Raad onderhandeld worden. En wat het onderwijs betreft, zal nu op de eerstvolgende begrooting recht gedaan worden.

Zooals men weet, is in het Regeeringsreglement het beginsel vastgelegd, dat er ook op Curaçao moet zijn financieele gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs.

Tot de practische toepassing van dit beginsel scheen het echter maar niet te kunnen komen. Men zocht allerlei uitvluchten. Een daarvan was, dat de belanghebbenden bij het bijzonder onderwijs zelf op doorvoering der gelijkstelling geen aanspraak zouden maken. In de Pers is reeds maanden geleden gebleken, dat daarvan niets aan was. Dh. van Vuuren onderzocht nu de zaak en toonde aan dat de Minister door den Gouverneur verkeerd was voorgelicht.

Toch was ook nu nog de Minister aanvankelijk niet verder te brengen dan tot vage toezeggingen: een schrede zou worden gedaan, doch als de begrooting niet mocht stuiten, zou Financiën een ernstig woord medespreken, of de Koloniale Raad zou zich wel eens kunnen verzetten, enz. Dh. van Vuuren was hiermede terecht niet tevreden. En daarom vroeg hij een bevestigend antwoord op de vraag, of de toezegging des Ministers nu ook beteekende, dat Z.Exc. den Gouverneur de bepaalde opdracht zou geven, om op de begrooting voor 1929 gelden uit te trekken voor de doorvoering der financieele gelijkstelling en dat de Minister zich bij een afwijzing van dien post door den Kolonialen Raad niet zou neerleggen.

Hierna werd de begrooting, die anders zeker zou zijn verworpen, goedgekeurd.

We kunnen met dezen afloop tevreden zijn, al vinden we het jammer, dat het figuur van den minister door deze historie er niet op vooruitgegaan is. Onomwonden heeft men hem laten voelen, dat men zijn toezeggingen niet vertrouwde.

De *„Tijd,"* die ook het eind goed noemt, knoopt er de volgenden passus aan vast:

„Er is wel eens beweerd, dat door het optreden van het extra-parlementair Kabinet een slag zou zijn toegebracht aan het parlementaire stelsel. Het werd dan voorgesteld alsof de Regeering doet wat ze wil, en met de verlangens der Tweede Kamer alleen rekening houdt, wanneer deze met de opvatting van de Ministers, of liever van den Voorzitter van den Ministerraad, beheerder van 's lands schatkist, overeenstemmen.

„De heer De Geer kon, zoo heette het, regeeren als een semi-dictator.

„Het gebeurde bij de behandeling der begrooting van Curaçao heeft aangetoond, dat deze opvatting niet geheel juist is. De Kamer heeft, als ze wil, wel de macht om ook extraparlementaire Ministers in het goede spoor te doen blijven. Zelfs de sterke man, die de koorden van de beurs in handen houdt, kan het Rijk in en buiten Europa niet als een alleenbeheerscher naar eigen inzicht besturen. De leider van het Kabinet én zijn Ministers moeten rekening houden met den wil der volksvertegenwoordiging."

Het Kol. Weekbl. schrijft: „Onze indruk is, dat de Minister bij de behandeling dezer begrooting de nederlaag heeft geleden op twee hoofdpunten: de politie en de onderwijsgelijkstelling.... Tot de dupliek heeft de Minister volgehouden, maar toen ging hij overstag."

En het blad sluit zijn beschouwing met de woorden: „en het is ook al uitgesproken, dat niet bij hem (den Minister) de fout gezocht wordt, al dekt hij die met zijn verantwoordelijkheid."

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar & Beleenbank van Curaçao beleend van den **2n Juli 1926**, *onder* **N° 1131 O.** *tot en met* **N°. 9582 O.** *zal plaats hebben op Donderdag den* **22n. Maart** *a.s. 's morgens ten* **9 uur** *en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 24 Maart.

De Voorzitter

5 *H. J. COHEN HENRIQUEZ.*

Te Koop

Een mooi geverfden en in goeden staat zijnden AUTO, merk

Dodge Brothers No. 238.

Te bevrageu of te bijbezichtigen den Heer E. H. DAVELAAR, Berg Altena, of de Heeren MADURO Jr. & Co.

3—3 *Willemstad.*

De zaak van Curaçao en van.... Nederland.

Na met aanhalingen uit de Amigoe di Curaçao en het Vaderland de bestaande stemming te Curaçao geschilderd te hebben, verdedigt de particuliere corresp. van de N. R. Crt. die volgens eigen verklaring geen andere is dan de vertrouwensman van den Kol. Raad in zake de politie kwestie zich in het Ochtendblad van d. d. 19 Februari tegen de beschuldiging in de vergadering van de Tweede Kamer op Donderdag 16 Febr. j. l. geuit, als zou hij in de N. R. Crt. een campagne gevoerd hebben tegen de politie-organisatie, of liever tegen de militaire politie. Daarna schrijft de geachte corr. als volgt omtrent zijn pogingen tot een compromis:

„Het is met het oog op het allesoverheerschende belang van een verzoenende en tactvolle politiek, die de stemming te Curaçao kan doen omslaan en de gevaarlijke spanning kan doen verminderen of kan wegnemen, dat sch ijver dezes, de vertrouwensman van den K. R. in zake de politieorganisatie, in zijn besprekingen ten departemente van koloniën — de eer van een persoonlijk onderhoud met den minister is hem *slechts één maal* te beurt gevallen — *telkens* en *telkens* weer met den meesten nadruk erop gewezen heeft, dat het er vóór alles op aan kwam de politiereorganisatie *te Curaçao zelf* haar beslag te doen krijgen. in gemeen overleg tusschen gouverneur en K. R.; dat het doordrijven van een regeling van dat onderwerp bij Koninklijk besluit onder de bestaande omstandigheden zorgvuldig diende te worden voorkomen.

Hiervoor tot bereiking van gemeen overleg, was noodig, dat men den K. R. de plank aanbood waarover zij daartoe zou kunnen komen, zonder dat de leden, elk in zijn eigen kring en allen gezamenlijk in breede lagen der Curaçaosche samenleving, aan verguizing zouden blootstaan. Want de leden der Kamer mogen zich van dit eene toch goed doordringen: de Koloniale Raad kon, gegeven de stemming te Curaçao, niet anders handelen dan hij gedaan heeft. Capituleeren voor het bestuur was bij de beslist uitgesproken publieke opinie onmogelijk. Of heeft zelfs schrijver dezes zich wegens zijn „memorandum" en zijn poging tot het effenen van den weg voor een compromis niet reeds minder vleiende kwalificaties moeten laten welgevallen?

Als mogelijke grondslag voor een compromis scheen hem, schrijver dezes, in de eerste plaats noodig eenige beperking van de werkelijk te ruim omschreven taak van de militaire politie. Deze politie toch zou behalve met het handhaven van orde en rust enz. ook nog belast worden met alle andere verrichtingen in het belang van de justitie. Dit ging beslist te ver en zou in de praktijk tot moeilijkheden aanleiding geven (men denke aan het geval, dat de rechter-commissaris, belast met de instructie van een zaak, aan de politie de noodige bevelen niet kan geven, wijl „het streng militair karakter der politietroepen zich ertegen verzet, dat zij bevelen ontvangt [van andere dan militaire meerderen.")

Verder achtte hij wijziging van het door den heer Beumer in de Kamer zoo bestreden artikel 4 van het ontwerp noodzakelijk; deed hij een andere regeling van de verdeeling der kosten tusschen moederland en kolonie aan de hand, waardoor tenminste de medezeggenschap van den Curaçaoschen begrootingswetgever kon worden erkend, en bepleitte hij eenige versterking van het civiele element in den Curaçaoschen krijgsraad.

Merkwaardig, dat na de eerste spontane uiting van den ambtenaar, wien hij zijn verlangen uiteenzette: „dat de berg dan een muis gebaard had", al die muizen in den verderen loop van het gesprek op hun beurt bergen werden.

Intusschen bleek in het éene onderhoud, dat schrijver dezes met den minister heeft gehad, het oor van den bewindsman toch ontvankelijker dan dat van zijn hoofdambtenaar. Categorisch werd althans geen enkele der desiderata afgewezen, slechts meende Z.E. dat de ontworpen regeling voortreffelijk was. In elk geval de minister zou de zaak nog eens overwegen.

Geen wonder, dat toen na eenigen tijd hem bij een toevallig bezoek aan het departement werd medegedeeld, dat het door hem opgestelde memorandum naar Curaçao zou worden gezonden om aan het oordeel van den waarn. gouverneur te worden onderworpen, en dat de minister tegen enkele der vier desiderata geen overwegend bezwaar had", bij schrijver dezes de hoop levendig werd, dat ten slotte toch een compromis zou worden bereikt.

De overhaaste behandeling van de verordening in den K. R. heeft echter formeel aan dien droom een einde gemaakt.

Formeel zeggen we hier, omdat wij achteraf toch den indruk gekregen hebben, dat overleg toch maar een vorm zou zijn geweest, een ijdele vertooning, waarmede geen resultaat zou zijn bereikt.

Want ware het bij het Opperbestuur ernst tot vruchtbaar overleg met den K. R. te geraken, dan ware een telegram aan den waarn. Gouverneur, dat een schrijven in dien geest zou worden verzonden of was verzonden, zeker niet achterwege gebleven. Om wat al futiliteiten wordt er toch niet over en weer getelegrafeerd! En dan ware ook na de overhaaste verwerping van het voorstel daar den K. R. wel wederom een nieuw eenigszins gewijzigd ontwerp aan den Raad ingediend. De weg tot nader overleg lag open en bloot.

Het interessante van het geval is, dat aanvankelijk het voornemen heeft bestaan *het geheele memorandum benevens de kantteekeningen van den Minister* naar Curaçao over te seinen. Te kwader ure zou men kunnen zeggen (maar dat zeggen wij na het debat van deze week in de Tweede Kamer niet) heeft men ten Departemente afgezien van dat denkbeeld — het telegram zou te lang worden!

Het telegram te lang! Maar was dan ook een telegram, de verzending van memorandum en aanteekeningen aankondigende het departement te lang? In een zaak waar het om een hoogen inzet gaat?

Schrijver dezes heeft in elk geval op de wenschelijkheid van het verzenden van een telegram gewezen en zelfs gezegd, dat hij erover dacht zelf een telegram aan den K. R. te zenden.

Eigenaardig, dat zelfs dit hem werd ontraden — de raad zou immers toch wel op nader bericht wachten.

Schrijver dezes heeft misschien gefaald met gehoor te geven aan dezen raad en het telegram niet te verzenden. Gefaald, als men namelijk de zaak beschouwd in het stadium waarin zij toen verkeerde of waarin men kon denken dat zij verkeerde. Maar achteraf beschouwd heeft hij daar geen berouw over. In het licht beschouwd van wat daarna is geschied, in het bijzonder van de mededeeling van den minister van koloniën in zijn memorie van antwoord op het V. V. van de Tweede Kamer over het hoofdstuk „Koloniën," namelijk dat de besprekingen met den vertrouwensman van den K. R. hem niet tot andere gedachten hebben gebracht, is zijn indruk, dat dat geheele overleg toch maar een „farce" zou zijn geworden die de zaak slechts zou kunnen vertroebelen. Bovendien het gaat hier ook om een zuiver Nederlandsch belang en het is ook wel goed, dat de Kamer in de gelegenheid is gekomen hare meening ondubbelzinnig uit te spreken.

Bovendien, ook schrijver dezes achtte het wel waarschijnlijk dat de K. R. zijn bericht zou afwachten eer hij tot de afdoening van het veel besproken ontwerp overging. Hij kon, hier in Nederland zittende, niet weten, dat men in bestuurskringen te Curaçao de zaak als een voldongen feit voorstelde waaraan niets meer te doen viel en reeds een aanvang had gemaakt met de voorbereiding tot den bouw van de politiewoningen.

Even hooggestemd als mijne verwachtingen waren bij het aanhooren van de redevoeringen der sprekers in eersten termijn, zoo laaggezonken zijn zij nu, nadat de replieken zijn gegeven. Curaçao kan dankbaar zijn voor hetgeen de sprekers hebben gezegd, voor de goede gevoelens welke zij hebben uitgedrukt, het zuiver standpunt dat zij in theorie hebben ingenomen — *het krachtige gebaar, dat het gebiedsdeel verwacht, schijnt te zullen uitblijven.* De bekoring die van het hoffelijk en ridderlijk optreden van den minister uitgaat, is wien hem hooren en zien spreken blijkbaar nog te machtig.

Maar dit willen wij toch nog even zeggen; minister Koningsberger heeft bij het plaats gehad hebbend debat over Curaçao, in het bijzonder bij zijn verdediging van het algemeen afgekeurde beleid in de koloniale geschiedenis van Nederland een bladzijde geschreven, die beter blanco ware gebleven. Laten allen, die prijs stellen op de bestendiging van den band tusschen Nederland en Curaçao maar hopen, dat de naam die onder deze bladzijde staat later niet met zwarte kool zal behoeven te worden aangeteekend in de geschiedenis van Nederlandsch Curaçao."

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Mgr. Vuylsteke is Dinsdag per S. S. „Merida" naar Aruba vertrokken, om het nieuwe altaar in de kerk van de Noord te consacreeren.

Woensdag a. s. wordt hier uit Holland per S. S. „Venezuela" teruggewacht de Z. E. Pater H. Zoetmulder.

Op den feestdag van St. Jozef zijn 26 leerlingen van het St. Thomas-College, in de kapel van het College, plechtig aangenomen als lid van den Eucharistischen Kruistocht. Bravo!

Algemeene H. Communie der mannen in de St. Anna- en de H. Familiekerk.

Omdat morgen algemeene H. Communie is der mannen, zal er van middag van af 4 uur gelegenheid zijn om te biechten. Na 6 uur worden alleen mannen biecht gehoord.

Morgen, Zondag, zullen in de St. Annakerk de H. H. Missen zijn als volgt:

De *eerste H. Mis* om *kwart over vier*, de *tweede H. Mis* om 5 uur, waaronder algemeene H. Communie der mannen.

Om 7 uur kindermis en om 8½ uur Hoogmis.

In de Kerk van S. Mateo de H.H. Missen als op andere Zondagen. Onder de H. Mis van kwart voor 5 uur Algemeene H. Communie der Mannen.

Hof van Justitie.

Bij Gouvernementsbeschikking is aan Dr. C. S. Gorsira, President van het hof van Justitie 5 maanden verlof naar Nederland verleend. Gedurende dien tijd is Dr. Ch. de la Try Ellis benoemd tot tijdelijk President.

Aan Dr. Ellis onze hartelijke gelukwenschen.

Donderdag a.s. zal de heer Dr. C. S. Gorsira in gezelschap van zijne Familie, per S.S. „Stuyvesant" naar Nederland vertrekken. Goede reis!

Moordaanslag.

In den nacht van Maandag op Dinsdag heeft in de Prinsenstraat een Chinees met een revolver op een andere Chinees geschoten. Naar verluidt, kregen zij ruzie bij het dobbelen. Het slachtoffer werd in den buik getroffen en onmiddelijk naar het Hospitaal vervoerd. Het gelukte den dokter echter niet den kogel te verwijderen. Dinsdagavond is het slachtoffer overleden. De dader is aangehouden.

Auto-ongeluk.

Zondag tegen den avond had er een ernstig auto-ongeluk plaats bij Weis afor. Een huurauto waarin gezeten waren de Arabier M. met echtgenoote en kinderen, werd aangereden door een andere, met zulk een kracht, dat de auto zoo goed als vernield werd, en alle inzittenden, vooral de heer M. en echtgenoote, ernstig gewond werden. Hevig bloedend werden allen naar het Hospitaal vervoerd, waar zij nog onder behandeling van den dokter zijn.

Gouvernementsplein.

Door het wegbreken van het stuk fortmuur, waarmede men zoo goed als klaar is, heeft het gouvernementsplein een flinke verbetering een uitbreiding ondergaan. Als eenmaal de brug verlegd en de kade geheel gereed is, zal men pas goed kunnen zien, welk een verbetering dit is, vooral met het oog op 't steeds drukker wordend verkeer.

Ook heeft men deze week de „Daklooze" gebroken, waardoor het mogelijk zal worden, dat de auto's zich tegen den muur opstellen, en het plein ervoor dan vrijblijft.

In dank ontvangen.

Van de firma Edwards Henriquez & Co. een mooie kaart van Colombia, present van de „Scadta", en een reclameboekje van de twee nieuwe motorschepen van de Hapag „Orinoco" en „Magdalena."

De „Orinoco" wordt hier verwacht 10 Mei a.s.

Beide schepen zijn gebouwd op de werf Vulcan te Bremen en Schickau te Dantzig. Zij hebben een lengte van 456 voet, een inhoud van ongeveer 9000 R. ton, en elk twee Dieselmotoren van 6500 H. P. welke aan deze schepen een snelheid geven van 15 knoopen.

Er is plaats voor 140 eerste klas passagiers, 100 passagiers voor de middel-klas en ongeveer 100 passagiers 3de klas.

Van de Firma Winkel & Zonen een keurig Diario voor 1928 van de Nestle-producten.

Bazaar Mgr. Niewindt-Stichting.

Tweede Paaschdag 's avonds plechtige opening.

Entrée-kaarten zijn te verkrijgen bij den ingang Brionplein. Drie avonden waarop de christelijke charitas die zoo sterk leeft in ons volk, zich kan ontplooien.

Het is voor de kerken in onze missie, die met den steun van vreemde weldoeners gebouwd, nu met den steun van ons volk onderhouden en verfraaid moeten worden.

Men zal er kunnen genieten, en tegelijk zijn belangstelling tuonen, financieel vooral, voor het katholiek missie-werk.

Allen die nog iets te zenden hebt, zendt het spoedig, hoe meer en hoe eer zoo beter.

Koloniale Raad.

Maandag 19 Maart 1928.

Een ontwerp tot wijziging van de Algemeene Politiekeur (maximum-snelheid van motorrijtuigen) wordt naar de afdeelingen verwezen.

Ingekomen zijn *vier* requesten naar aanleiding van de voorgestelde Salarisregeling. De Commissie van verzoekschriften bij monde van het lid E. S. C. de Veer Abrahamsz verslag uitbrengende, adviseert de verzoekschriften in de afdeelingen te behandelen. Aldus wordt besloten.

St. Martin.

Men schrijft ons uit St. Martin:

Het ontbreken van eenige bespreking in de Curaçaosche pers van de door het Bestuur in uitzicht gestelde maatregelen tot verbetering van den economischen toestand op de Bovenwindsche eilanden is wel opvallen.

Slechts de particuliere correspondent van de N.R.C. wijdde aan het voorstel tot afschaffing van belastingen enkele woorden, dit voorstel om principieële redenen afkeurende, daarbij n.l. als argument aanvoerende dat het heilige huisje van „uniformiteit van belastingstelsel voor het geheele gebiedsdeel" niet aangetast mocht worden.

Gelukkig is het Bestuur niet zoo conservatief als genoemde correspondent in deze belastingkwestie. Hulde aan den Gouverneur voor zijn initiatief om eens te breken met het schablonenmäzige doorvoeren à tors et à travers van het uniformiteitsbeginsel.

Buitengewone tijden brengen buitengewone eischen met zich mee. En, eilandengroepen die in zoo vele opzichten van elkaar verschillen, als de Bovenwindsche eilanden en de Benedenwindsche, vereischen toch zeker wel verschillende fiscale maatregelen.

Behalve in bovenbedoeld artikel kwam deze kwestie nog één-, of tweemaal ter sprake in de Moederlandsche pers. Naar ik meen, o. a. in het verslag van het persgesprek van den Gouverneur met een verslaggever van een van de Hollandsche bladen. Maar dit is dan ook al.

De bevolking op de Bovenwindsche eilanden, zelve, nam de voorgestelde maatregelen vrij sceptisch op. Wel is waar verheugen de beter gesitueerden zich in het vooruitzicht van vrijdom van fiscale lasten en was het voor velen een teleurstelling dat de invoering van dezen maatregel niet met 1 Jan. j.l. kon ingaan. In afwachting op het bericht dat Philipsburg „vrije haven" zou zijn geworden, werden twee door ingezetenen alhier in te voeren auto's in entrepôt gehouden. Daar echter de Curaçaosche begrooting voor 1928 nog niet definitief vastgesteld is, moesten ze wel er toe overgaan de auto's in te voeren en de rechten betalen. Maar de groote massa hier, is er onverschillig onder gebleven. Men redeneert dat de eerste levensbehoeften, zooals suiker, meel, reuzel etc, toch voor geen cent minder van de winkeliers betrokken zullen kunnen worden, in de geringe hoeveelheden, waarin deze artikelen dagelijks gekocht worden. Een andere categorie der bevolking is vanzelfsprekend evenmin enthousiast, n.l. de smokkelaars; immers door de afschaffing van invoerrecht en accijns vervalt een gemakkelijke gelegenheid tot extra-verdiensten, bestaande in de premie welke op het smokkelen gesteld is door het fiscale stelsel, in den vorm van invoerrecht en accijns op gedistilleerd (op 1 L. rum kostende te Marigot 35 tot 50 cent, eventjes f. 1,45 aan rechten). Over het algemeen wacht men hier kalmpjes af, de dingen die komen zullen. Afschaffing van belastingen is altijd een wensch hier geweest. Niettegenstaande herhaalde verzoeken is deze wensch niet in vervulling mogen gaan. Vandaar het pessimisme bij velen, nu het er dan toch van komen zal. Daarbij komt nog dat men hier vrij algemeen in de voorgestelde opheffing van belastingen meende te moeten zien een begin van een bestuursperiode van laisser faire, laisser aller. Men redeneerde dat deze gift slechts geschonken werd om gemakkelijker de handen van deze eilanden te kunnen aftrekken.

Geen belastingen, maar dan ook de uitgaven tot een minimum gereduceerd!

Gelukkig is deze vrees voor een dergelijke politiek van onthouding ongegrond. Immers in de Memorie van antwoord op de Cur. Begrooting voor 1928 verklaart de Minister, dat afgezien van de voorgenomen verlaging of afschaffing van belastingen, het Bestuur bedacht blijft op de bevordering van andere maatregelen, welke den welstand der bevolking zouden kunnen verhoogen. Deze verklaring werd hier met blijdschap ontvangen.

Een ander hoopgevend teeken is wel het besluit van den Kol. Raad om op de aanbevelingslijst voor de vacature - P.L. Gorsira iemand te plaatsen die geacht kan worden bekend te zijn met de noodden en verlangens van de Bovenwindsche eilanden, n.l. de Heer B. Irving Mussenden, geboren Statiaan,

Zijn benoeming zal zeer zeker bevorderlijk zijn aan bovenvermeld streven van het Bestuur tot verbetering van den economischen toestand op deze eilanden.

Brand.

In den nacht van Dinsdag op Woensdag is er brand uitgebroken in het pakhuis van den Arabier F. R. in de Columbusstraat. Omstreeks half drie bemerkte men rook die naar buiten drong. Onmiddelijk werd de brandweer gewaarschuwd die in een oogwenk ter plaatse was en nog veel heeft kunnen redden. Tegen vijf uur was men den brand volkomen meester.

Surinaamsche Begrooting.

Naar aanleiding van de behandeling der Surinaamsche begrooting in de Tweede Kamer, schrijft het K. W. als volgt:

Een der voornaamste grieven tegen den Minister was het uitblijven van het bij de vorige begrooting toegezegde „algemeene plan" voor de economische opheffing van Suriname. Wij gelooven dat de Minister onvoorzichtig gehandeld heeft toen hij zulk een plan toezegde. Wij voor ons hebben geen flauwe voorstelling hoe zoo'n plan er zou uitzien, zonder een herhaling te zijn van gemeenplaatsen. Allen zijn het er over eens, dat de snelste manier om de kolonie uit het moeras te halen is de oprichting van groote, moderne cultuur-ondernemingen door het particulier initiatief. De Minister heeft getracht dat particulier initiatief in gang te brengen, tot dusver zonder succes. De menschen, die zulke cultuur-ondernemingen kunnen oprichten, hebben alleen oog voor de verliezen, die in Suriname zijn geleden, maar kennen de geschiedenis van Suriname niet en willen die niet kennen.

De heer van Boetzelaer van Dubbeldam sprak op den tweeden dag deze merkwaardige woorden:

„Ik heb gisteren er over gesproken, dat de Minister zijn lijdelijk standpunt zou kunnen laten varen en wel eens eenige pressie zou kunnen uitoefenen op het Nederlandsche kapitaal. De Minister is op dat denkbeeld niet ingegaan. Een Minister kan ook niet ingaan op alle denkbeelden, die hier worden geopperd, maar ik zou toch nogmaals eenigen aandrang op den Minister willen uitoefenen om niet te lang te aarzelen, maar aan dat Nederlandsch kapitaal ook eens zijn tanden te laten zien. Waar dat kapitaal telkens een beroep moet doen op de welwillendheid van de Nederlandsche Regeering, is het toch niet onmogelijk, een enkele maal te laten voelen, dat dit kapitaal met de wenschen der Regeering in sommige gevallen rekening heeft te houden."

Dat zijn wijze woorden, maar wij gelooven niet, dat de Minister aan den aandrang gevolg zal geven. Misschien zou hij iets bereiken, als hij zijn collega van financiën er toe kon krijgen een staat te maken van de honderden millioenen, die *hier* in de laatste tien of vijftien jaren verloren zijn in speculatieve ondernemingen, om het Nederlandsche kapitaal te overtuigen. dat men niet alleen in Suriname geld verliest. Wij meenen eenige jaren geleden in *De Telegraaf* zulk een staat te hebben gelezen.

Meer dan zijn tanden te laten zien, ligt het op den weg van den Minister, in overweging te nemen het denkbeeld van den oud-gouverneur Staal, ontwikkeld in *De Groene Amsterdammer* van 4 Febr. (zie *Kol. Weekblad* van 9 Februari): de Regeering geve een rentegarantie aan ondernemers van een nieuw groot landbouwbedrijf, dat gerugsteund is door ruim kapitaal, naar de beste eischen opgezet en in bekwame handen.

Een dergelijk denkbeeld gaf ook de oud-Gouverneur Lely in zijn 10 Februari 1921 in de Tweede Kamer gehouden rede. (Zie *De West-Indische Gids*, 3e j.g. Juli in 1921. blz. 172).

De heer Bijleveld vestigde de aandacht van den Minister op het denkbeeld van den oud-Gouverneur Staal en de Minister antwoordde daarop: „Wanneer het daartoe mocht komen, dat het investeeren van kapitaal in Suriname zonder eenige voorwaarde en vrijwillig, niet plaats heeft volgens de verwachtingen, die ik heb, zal het denkbeeld van den heer Staal door mij ernstig worden overdacht."

Ziedaar, zouden wij zeggen, het „welvaartsplan" in een notedop."

Officiëele Berichten.

van de vorige week.

Marcelino Clemencio Torres is benoemd tot tijdelijk deurwaarder der belastingen alhier.

De agent van politie 1e klasse op Aruba, H. de Vries, is eervol ontheven van de verdere waarneming der functien van deurwaarder bij het kantongerecht en cipier op Aruba.

De tijdelijk hulpkommies der belastingen op Aruba. G. F. Cruger, is tevens belast met de waarneming der functiën van deurwaarder bij het kantongerecht op Aruba.

De tijdelijk agent van politie 2e klasse J V. Asalida is uit 's Lands dienst ontslagen.

Mej. Helena Johanna van Trikt is benoemd tot tijdelijk schrijfster op Aruba.

De heer J. M. S. van Eps is geplaatst op het postkantoor op Curaçao.

De Gouvernements-geneeskundige op Curaçao. W. H. Winkel, is in activiteit hersteld.

De Gouvernements-geneeskundige E. D. van Exel is eervol ontheven van de verdere waarneming van den dienst van den heer Winkel voornoemd en tijdelijk belast met de waarneming van den geneeskundigen dienst in het 3e district van Curacao.

F. D. Meursing, C. J. J. Spreeuw en G. H. Lank zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2e klasse in Curacao.

De agent van politie 1ste klasse op Aruba P. P. Catarina is tevens belast met de waarneming der functien van cipier aldaar.

Aan den loods te Willemstad en aan de Caracasbaai op Curacao J. J. P. Geldolf, thans met verlof in Nederland, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den R. K. Geestelijke van den 2den rang in Curacao, H. P. J. A. Gallé is een jaar verlof verleend, met vergunning dat verlof in Nederland door te brengen.

De heer E. A. L. Hassell, onderwijzer 3e klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao, hoofd der O. S. te Windwardside op Saba, is eervol ontheven van zijne werkzaamstelling op genoemd eiland, en overgeplaatst naar Curacao, waar hij werkzaam zal worden gesteld aan de Emmaschool.

Mej. Maud Hassell, onderwijzeres 4e klasse aan de openbare school te Windwardside op Saba, is tijdelijk belast met de werkzaamheden van hoofd dier school.

Mej. Olga Every is benoemd tot kweekeling bij het openbaar onderwijs in Curacao an werkzaam gesteld aan de openbare school te Windwardside op Saba.

Aan Mej. A. A. Philipszoon, onderwijzeres 3de klasse aan de Hendrikschool op Curacao. is veertien dagen vrijstelling van dienst verleend om andere redenen dan ziekte.

(van deze week.)

E. A. Breeveld, A. J. Meyers, V. Themen en D J. Figueira zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse bij de Algemeene Politie in Curaçao.

Aan den vuurtorenwachter aan de Noordwestpunt van Aruba J. L. Jacobs is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend. De hulpvuurtorenwachter Francisco Semeleer is benoemd tot vuurtorenwachter en Silberio Semeleer tot tijdelijk hulpvuurtorenwachter aan de Noordwestpunt van Aruba.

Rio de Janeiro en Bahia zijn besmet verklaaard wegens het voorkomen van gevallen van pest aldaar.

Aan den tijdelijk hulpkommies der belastingen op Aruba Jacob Henriquez is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en Julio van Dinter is als zoodanig benoemd.

Aan den President van het Hof van Justitie in Curaçao Dr. C. S. Gorsira is, wegens langdurigen onafgebroken dienst, een binnenlandsch verlof voor den duur van vijf maanden verleend, met vergunning dit verlof in Nederland door te brengen, en Dr. W. Ch. de la Trij Ellis is benoemd tot tijdelijk Voorzitter van voormeld Hof.

Aan den Hoofd-commies ter Gouvernements-Secretarie J. G. Statius Muller is, wegens langdurigen onafgebroken dienst, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De klerk D. Duque, thans werkzaam ten postkantore alhier, is overgeplaatst naar de Inspectie der belastingen.

Aan den Administrateur van financiën H. Schotborgh is, wegens langdurigen onafgebroken dienst, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De Heer Mr. M. van Dijk, Procureur-Generaal is, benoemd tot lid, tevens voorzitter van de Bioscoop-Commissie.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde stukken ten Postkantore op Curaçao aanwezig.

Gewone stukken. : C. Farnley, W. Carrille, Haeld Bertly, Joh. Bergens, Vertelia Dawson, Brasseh Farrel, Roberto Curiel, Marciano Fingal, A. Bijl, Federico Reville, Colastik Merekarez, Ernestina Anteny, Osefa Winklaar, Cloris Sose, Adolphus Raguette„ Julia Frans, Raymond Joshua, Walter Rawlins, Alice Winfield, Susanita Flores, George Phillips, Hollandsche Export Maatschappij, Asucion Añez P. Modeste Gonzalez. Leoncio Damian, H. F. van Ringen, Henry Moller, Catalina Franco, A. Lacompte, Louise Baily, R. J. Dulop, Franciquita Britten, Dominico Helga, W. Buncamper, Seferina Reck, C. F. de Jongh, F. Gouvernante, A. Pelar Lapeint, Adelphs Yeung, Arnold John Rozalia Reina, Ana Putten, E. Kalzee, Agustin Maduro, Louisa Van Henigen, John F. Seaten, Antonia Kamp, William Blenders, E. N. Nagele, Pablo Marcelo Gomez. Leonor Jesurun.

Altamira Ursulita de Arrieta, Maria Ewaldos, Martina Matheuw, Deraliza Arvelo, Henery Reid, Emetz Scorea, Maurici Garvy, Peter Ligeri, C. V. Fourley, A. G. Prays, Johana Mateo, Joes E. Francis, Joseph Hetzenecker, Al. Wees, Mary C. Richards, J. W. Engelbrecht, H. J. Louiszoon, Maria de Jongh, Hermanos Garcia, Bernadina Celman, Jose Rodriguez, Lilian Walters, Maria Picus, Amasilia Serberie, E. Brohken, Mannassa George, Cecilia Harrigan, J. M. Henriquez, Francisco Oduber, Webber & Gomez, Rafael Jose Garcia, Anasario Thomas, Constan de Windt, Simon Gutierrez, Adolphus Hassell, Levise Maria Remney, Regulo Reyes, G. A. Visser.

Drukwerken. W. H. Legman, A. van der Zwaan, L. Parde, Abvan Altean.

Stukken met strafport: Miguel Rasmy, Aug. St. Hilaire, H. W. Baker, Fensohn & Co, Jan Appel Jr, E. Moreno Brandao, Albert H. Durant, Evelina S. de Winkel, August John Milton, Cecil Parish, Da Costa Gomez P/a, Egon Gerstl. G. Evers, Curaçao Trading Co.

Uit het Buitenland

Een artikel van president Calles.

President Calles van Mexico heeft zelf een artikel geschreven over den toestand in zijn land onder den suggestieven titel „Alles voor het gemeenebest."

En het *Handelsblad* heeft zich voor ons land het alleen-recht van publicatie verzekerd, beschermd door het dreigende woord „Nadruk verboden."

Natuurlijk behoeft niet alles wat in president Calles' artikel voorkomt, onjuist te zijn.

Wanneer hij wijst op het landbouwvraagstuk en het petroleumprobleem, kost het ons weinig moeite te erkennen, dat hij op die kwesties een juisten kijk kan hebben.

Indien Mexico zich verweert, minstens op zijn hoede is tegenover buitenlandsche kapitalisten, de belangstelling der vreemdelingen voor den rijkdom van den bodem niet geheel belangeloos acht, heeft het vermoedelijk overschot van gelijk.

En als het in het bijzonder de Vereenigde Staten wantrouwt, die indertijd een deel van Mexico eenvoudig hebben geannexeerd, dan is voor dat wantrouwen reden.

Maar niet met den heer Calles kunnen wij meegaan als hij het heeft over de bevordering van het openbaar onderwijs en „het godsdienstconflict, hoewel dit slechts een conflict is tusschen de leiders der Katholieke Kerk en de bestaande wetten, welke de leiders meenen niet in acht te moeten nemen."

President Calles spreekt alleen van het „openbaar onderwijs", om de eenvoudige — maar daarom niet afdoende — reden, dat het bijzonder, m.a.w. het katholiek onderwijs is opgeheven.

Zelfs onze liberalen met hun voorkeur voor de openbare school, zullen erkennen, dat het niet aangaat het vrije onderwijs bij grondwet, wet of decreet af te schaffen, zooals in Mexico is geschied.

In ons land is maar één partij — de communistische — die verplicht openbaar onderwijs verlangt: wat zij verlangt, heeft de heer Calles in Mexico verwezenlijkt.

Zegt president Calles aanvankelijk, dat het godsdienstig conflict er alleen een is tusschen de leiders der katholieke Kerk en de bestaande wetten (waarbij in theorie de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat de wetten het mis en de leiders der katholieke Kerk het bij het rechte eind hebben), — aan het slot drukt hij zich nog positiever uit: daar heet het eenvoudig, „dat in Mexico geen religieus probleem bestaat."

Met een Zola-iaansch accent verzekert hij, dat het niet waar is, dat „de regeering godsdienstige genootschappen vervolgt of zich tegen de uitoefening van een godsdienst verzet."

Wat is er in Mexico dan aan de hand?

Het gaat er alleen om, dat onze grondwet bepalingen bevat, welke zich tegen een blijvende inmenging der hooge geestelijkheid verzetten."

Alleen de hooge geestelijkheid . . .

Natuurlijk is de hooge geestelijkheid het eerst en vóór allen geroepen, de rechten der Kerk en van den godsdienst te verdedigen.

Indien zij het niet deed, zou zij aan plichtsverzuim schuldig staan.

Maar de gebeurtenissen der laatste twee jaar weerspreken zoo beslist mogelijk, dat alleen eenige bisschoppen met de grondwet of andere wetten niet overweg kunnen.

Indien niet alles fabel is wat de Mexicanen en vreemdelingen omtrent de on-vrijheid van het katholiek onderwijs en van het katholiek geloofsleven hebben meegedeeld; — indien niet alle informaties van Rome (omtrent de degelijkheid zijner inlichtingen van alle zijden geroemd) verzonnen en dus kwaadaardige laster zijn, dan staat tegenover de „officieele" lezing van den heer Calles de serie verhalen, waaruit blijkt, dat een groot deel der bevolking de bisschoppen meer dan de president gelooft niet alleen, maar bereid is zich aan hunne zijde te scharen.

Wie mocht meenen, dat in de verhalen over Mexico schromelijk overdreven wordt, houdt dit toch vast, dat de vrijheid van godsdienst en van onderwijs er wordt geschonden.

Dit reeds ware voldoende om den heer Calles als een dwingeland te brandmerken, die bovendien wel heel simpel is als hij meent, met zijn artikel een gunstige sfeer voor zijn actie te kunnen scheppen.

De Vskr.

De boodschap van den Paus aan de Amerikaansche pers.

Hieronder laten wij den brief volgen die de Paus door middel van kardinaal Gasparri aan de Amerikaansche pers heeft gericht:

„Herhaaldelijk heeft de Paus in plechtige toespraken en boodschappen Zijn stem verheven om de wereld de waarheid over Mexico te zeggen. Doch de sluwe plannen der kerkvervolgers, die alles van te voren handig doordacht hadden, hebben verhinderd, dat 's Pausen stem alom gehoord werd. Ja, veelvuldig hebben zij de woorden van den H. Vader zelfs volkomen verdraaid, en wel juist dan, wanneer het 't noodigst geweest zou zijn ze te doen hooren.

De pers in de Vereenigde Staten is voortreffelijk in de gelegenheid aan dit euvel een eind te maken. De H. Vader zou het levendig toejuichen, wanneer men Hem hielp om de waarheid aan de beschaafde volken bekend te maken en zoo de ellende van een onmetelijk land, ja, van een geheel volk, dat door de meest onrechtvaardige aller godsdienstvervolgingen onderdrukt wordt, te verlichten.

De geschiedenis heeft nog nooit iets gezien wat deze vervolging evenaart, zelfs niet in de eersten tijden der Kerk, daar men zelfs in de tijden van Nero, Caligula en Domitianus den godsdienst niet in de particuliere woningen, in de catacomben en op de kerkhoven vervolgde. Doch tegenwoordig duldt men in Mexico niets, wat nog eenigszins katholiek is, niet eens de particuliere plechtigheid der H. Mis of het toedienen der Sacramenten.

Dit alles is in talrijke gevallen met den dood gestraft, altijd ten minste met boeten, met kerkerstraf en bloedigen smaad.

Terechtstellingen zijn aan de orde van den dag. Elk soort brutale aanslagen op de katholieken wordt volkomen straffeloos gepleegd. De allermisdadigste gewelddadigheid gebruikt men om de katholieken tot afval van hun geloof te bewegen en hen in burgerlijke en moreele corruptie te storten.

Ondanks zijn heldhaftigen tegenstand — hij wekt niet slechts Onze bewondering, doch ook die der beschaafde wereld, voor zoover deze de feiten kent — vindt dit volk van belijders en martelaren nauwelijks één enkele ziel, die op zijn hulpgeroep antwoordt, die het redt van zijn ondergang en die zoo tegelijk de geheele beschaafde wereld van de schande bevrijdt, welke ligt in het feit dat men een zoo verwoede vervolging midden in de twintigste eeuw, welke toch, wegens haar beschavingsvooruitgang, zoozeer wordt geprezen, duldt.

Wanneer de pers der Vereenigde Staten, wanneer het geheele volk een werkzaam geneesmiddel tegen een dergelijk sociaal onheil zou kunnen vinden, dan verdienen zij zich een onsterfelijken roem in de geschiedenis van de beschaving en van den godsdienst."